

Význam principu „znečišťovatel platí“ ve vztahu k materiálové recyklaci

**Petr Balner
EKO-KOM,a.s.**

Hlavní cíle plynoucí ze směrnic:

- Rámcová směrnice o odpadech (50 % využití některých odpadů z domácnosti – rok 2020)
- Směrnice o obalech (55 % recyklace, 60 % využití celkového množství nevratných obalů – rok 2008-2012)
- Směrnice o skládkách (snížení ukládání BRKO na skládky – rok 2020)
- Specializované směrnice o bateriích, elektrozařízení, nebezpečných odpadech atd.

Průmysl hraje významnou roli při plnění závazků

Jak plnit směrnice

Rozvoj systémů třídění odpadů a jejich využití

Odklon BRKO od skládkování - energetické využití KO
doplněno o systémy odděleného sběru a využití

Rozvoj systémů zpětného odběru použitých výrobků
(zejména elektrozařízení, baterií)

**vysoký nárůst produkce vytríděných
odpadů = vyrobených DS**

**trvalý růst nabídky surovin či
výrobků z odpadů na trhu**

**absorpce nabídky = poptávka spotřebitelů
po výrobcích obsahujících DS**

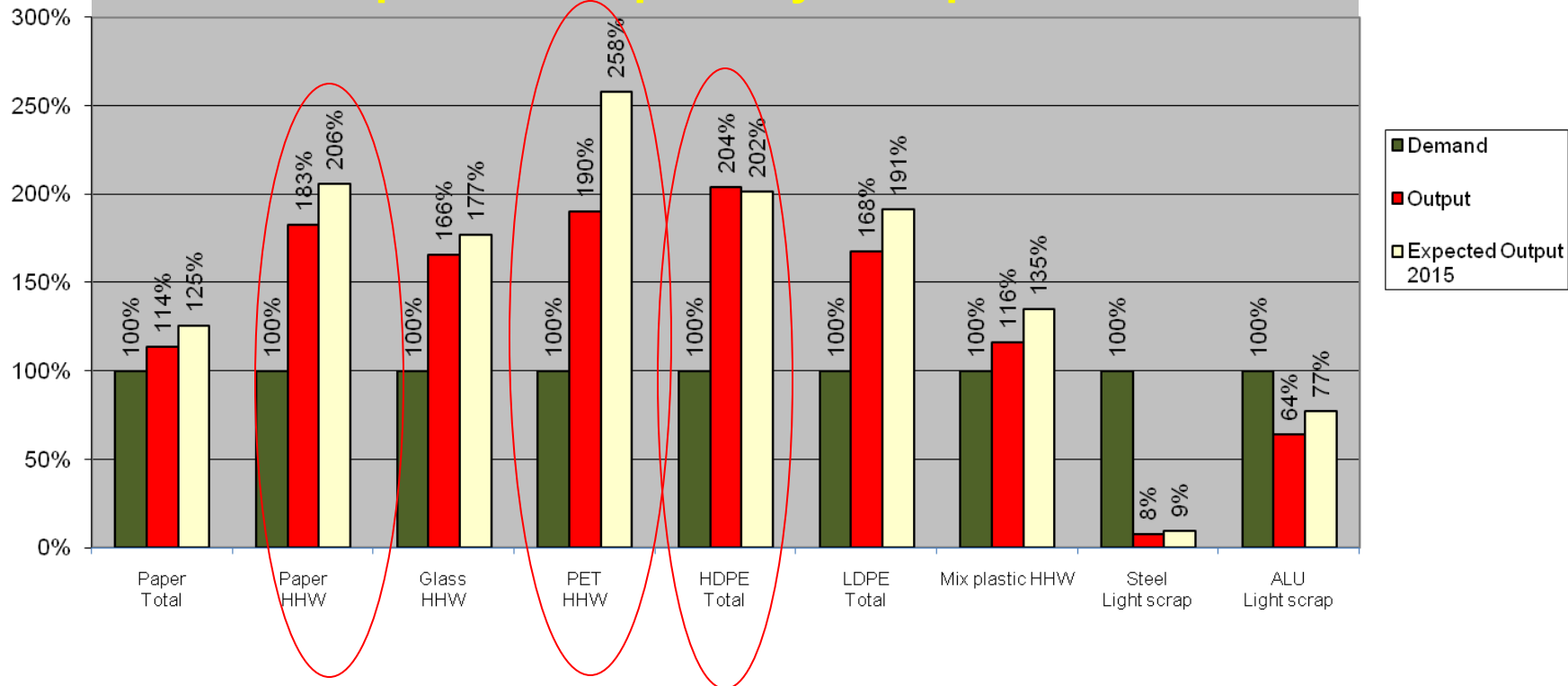
Nabídka a poptávka

po vyrobených DS v Evropě

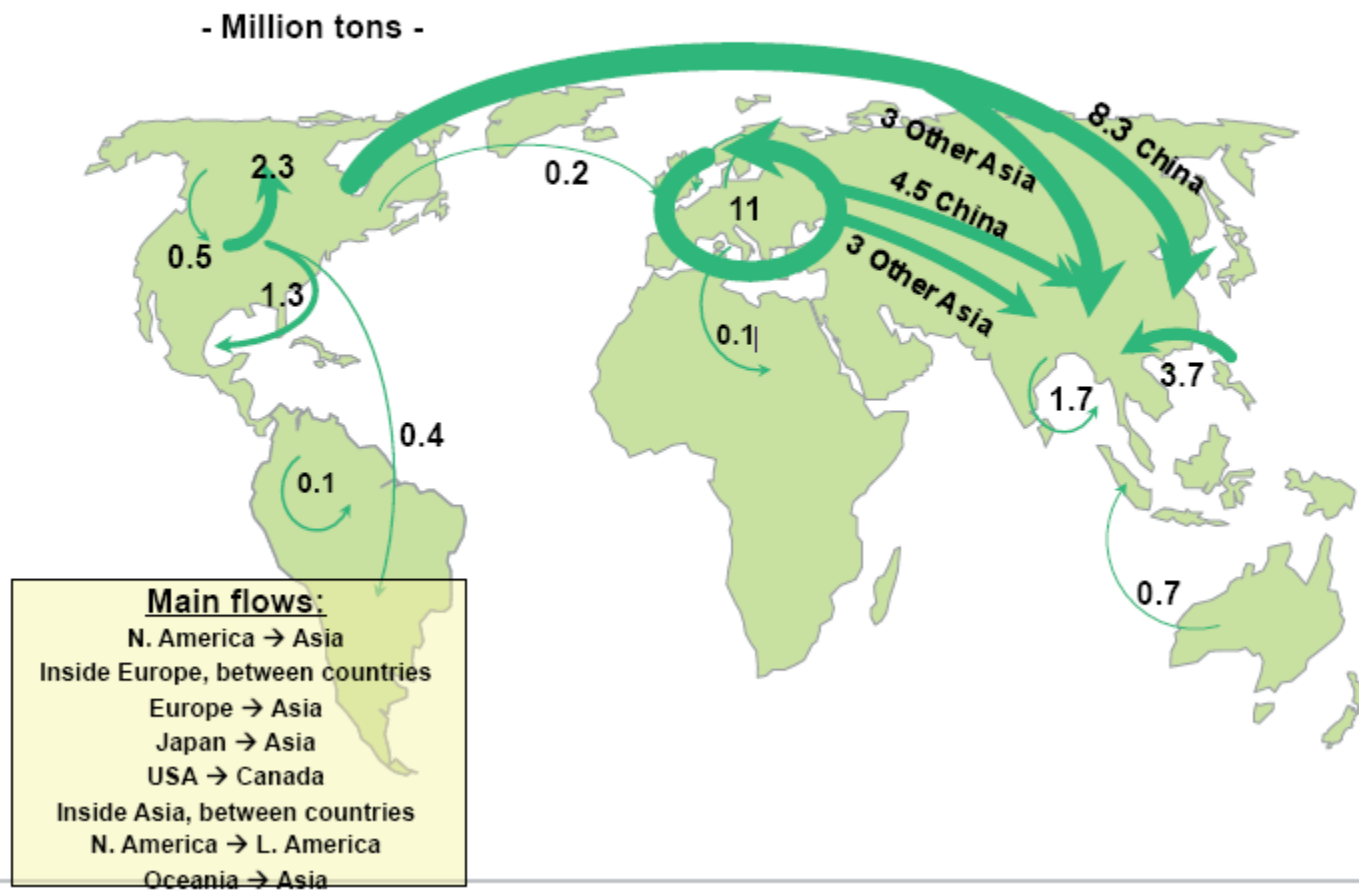
Poptávka po jednotlivých druzích upravených odpadů

Aktuální produkce upravených odpadů

Očekávaná produkce upravených odpadů v roce 2015

Ukázka toku upraveného papíru

„znečišťovatel platí“

Zodpovědnost za produkované odpady vznikající z výrobku nesou výrobci

Státní postup - ekodaně, systém organizuje stát

Burzovní postup - průmysl nakupuje povolenky na burzovním trhu

Systemový postup - průmysl vytvoří systém za účelem dosažení požadovaných výsledků

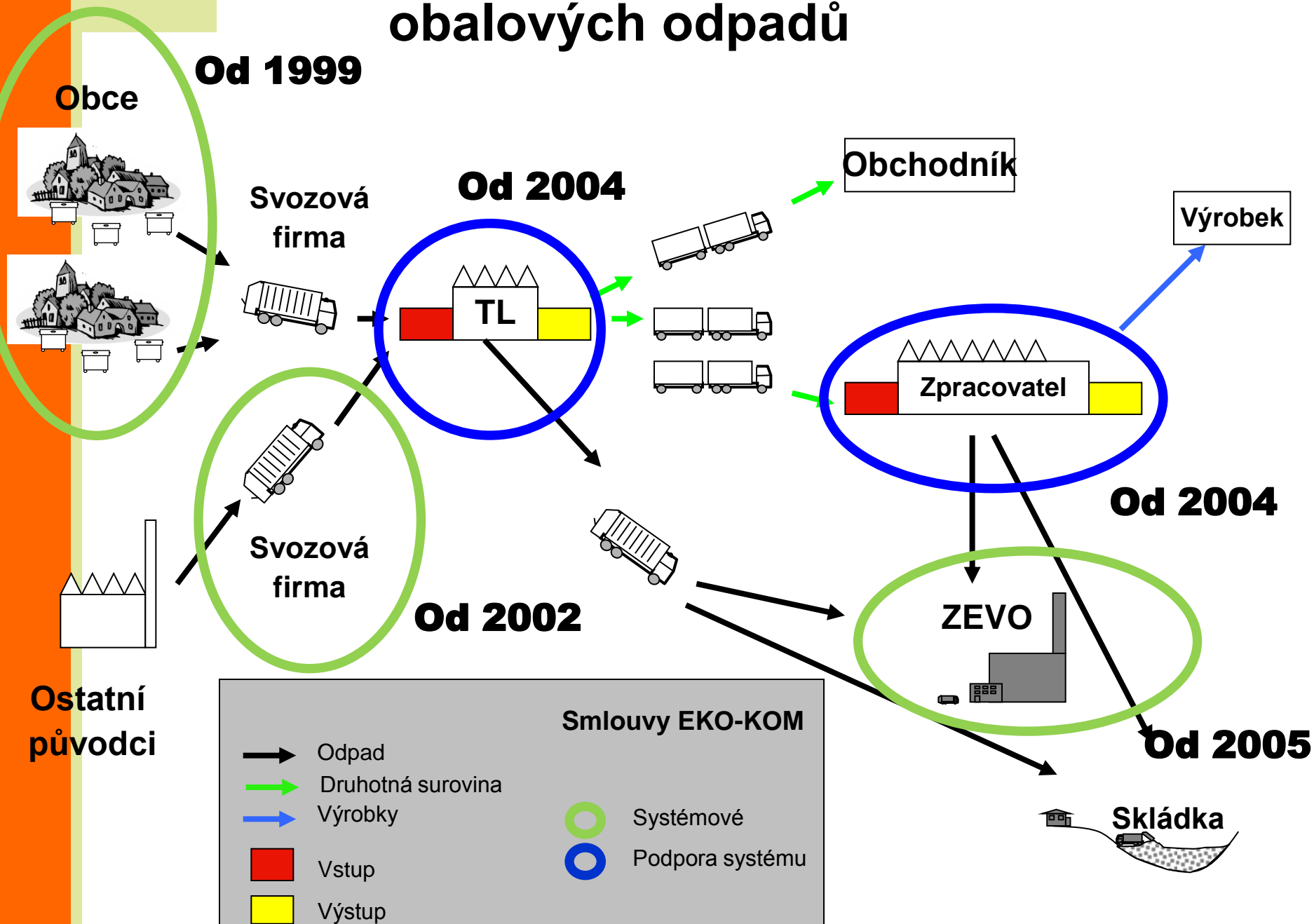
- Zákon o odpadech
- Zákon o obalech

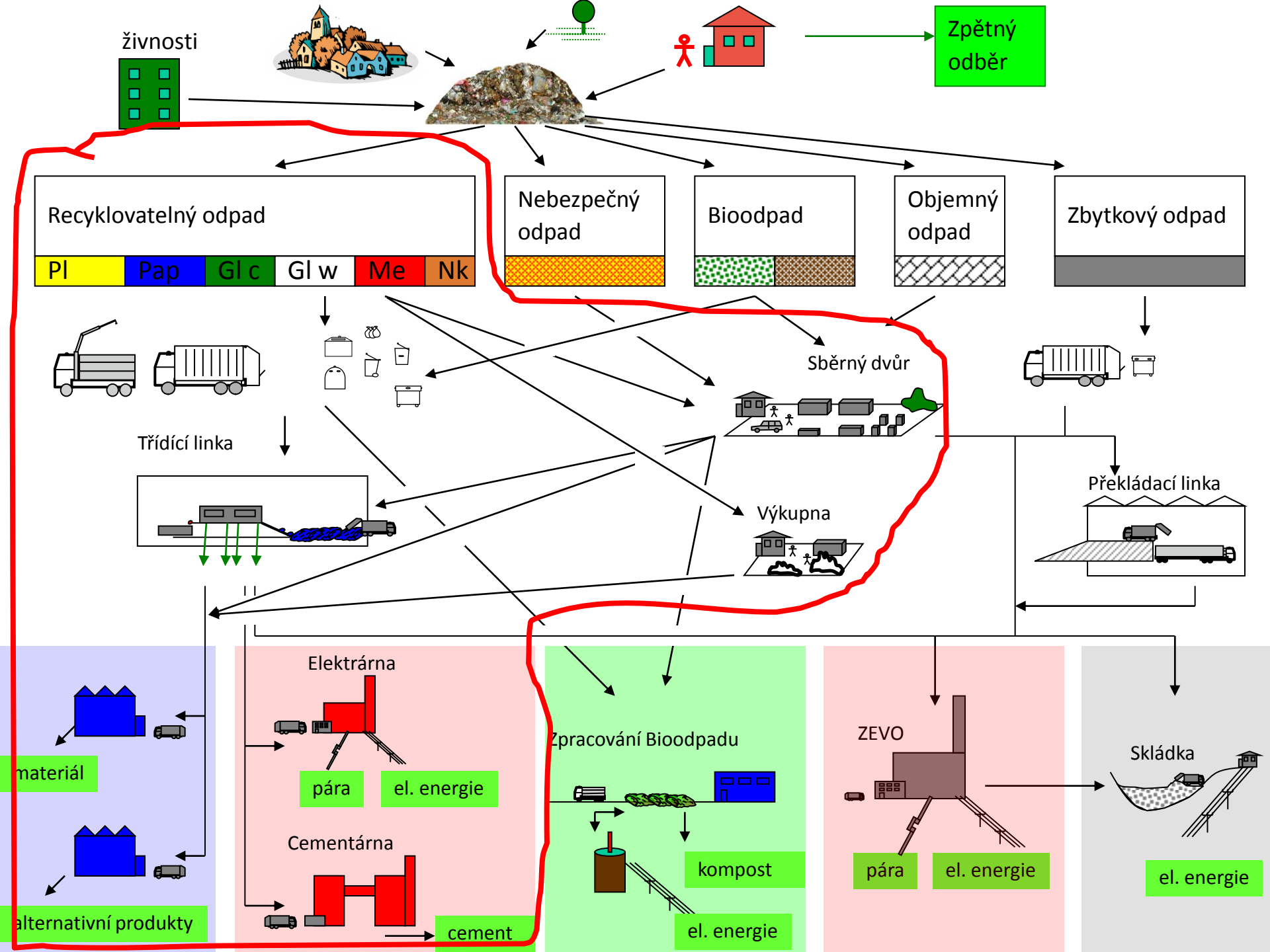
Princip „znečišťovatel platí“ a obaly

Zákon o obalech má čtyři základní cíle:

1. Stanovit vlastnosti obalů z hlediska prevence jejich škodlivosti vůči životnímu prostředí
2. Stanovit postupy na snižování množství obalového odpadu
3. Zajistit sběr a třídění obalového odpadu
4. Zajistit využití obalového odpadu

Zajištění zpětného odběru a využití obalových odpadů

Produkce komunálního odpadu stav 2008

Komunální odpad
432 kg/ob

4.580 tis. t

3.100 tis. t

Produkce obec
298 kg/ob

Domovní odpad
246 kg/ob

Údržba obce, ostatní
52 kg/ob

Oddělený sběr

Využitelný

Nebezpečný

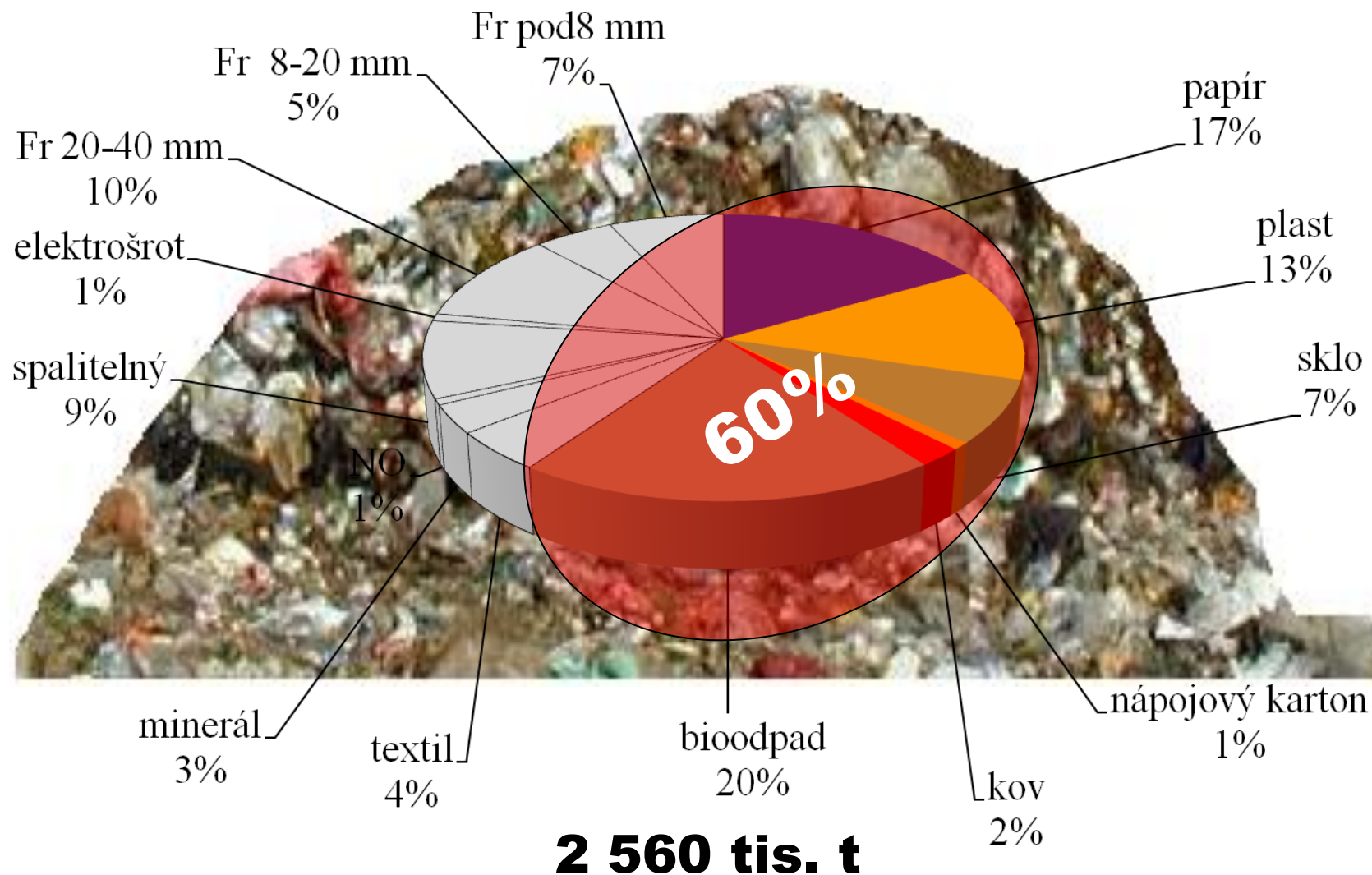
Směsný

Živnostenský

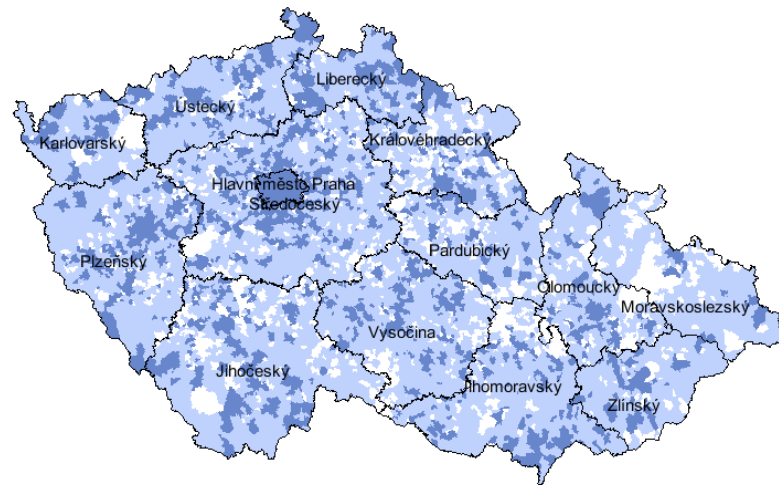

1.400 tis. t

Domovní odpad

Míra využití papír

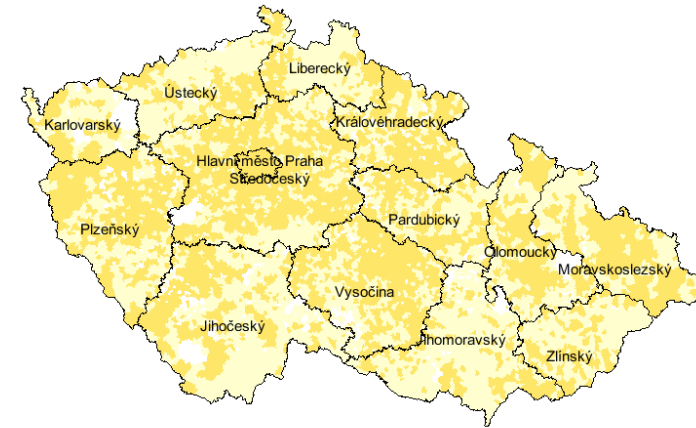

Občan ČR v průměru vyprodukuje přibližně 41 kg papírových odpadů za rok.

Použité obaly pak představují cca 23-25 % z celku.

Účinnost tříděného sběru papíru se pohybuje asi kolem 43 % hmotnostních.

Míra využití plasty

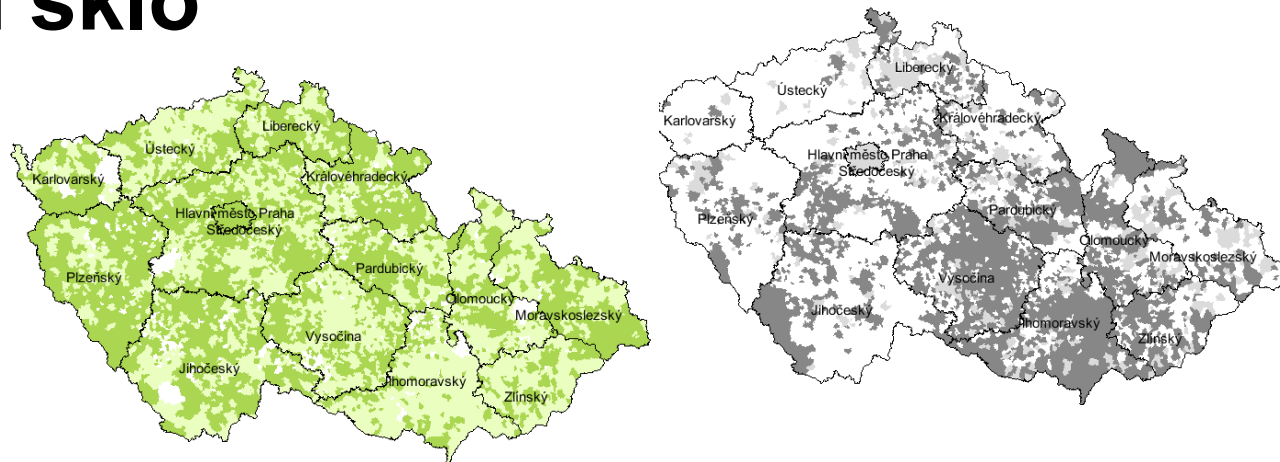
Občan ČR v průměru vyprodukuje 31 kg plastových odpadů za rok.

Použité obaly pak představují cca 75 - 87 % z celku.

Účinnost tříděného sběru plastů se pohybuje asi kolem 25 % hmotnostních.

Účinnost sběru plastových obalů je mnohem vyšší, pohybuje se kolem 45 %.

Míra využití sklo

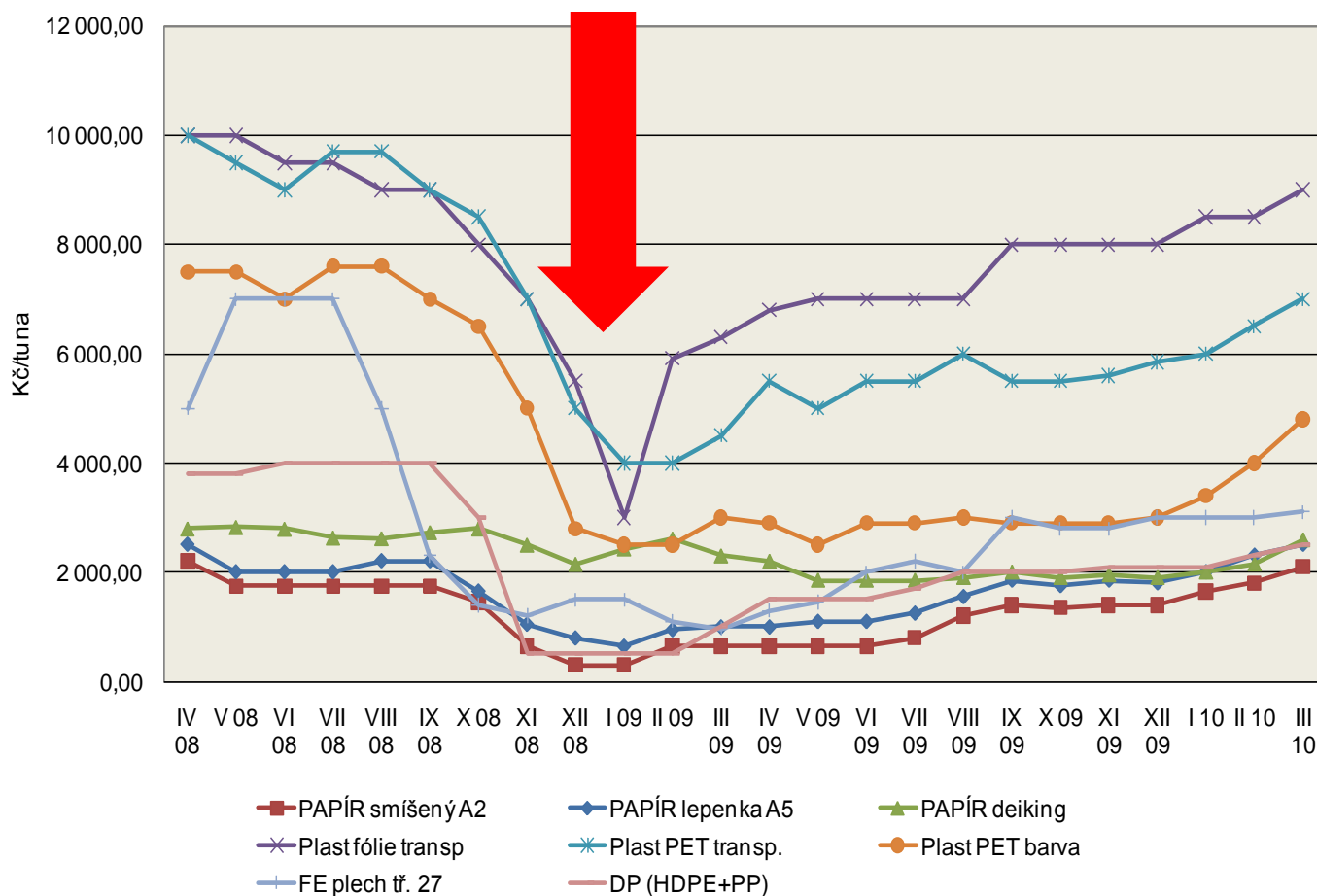
Občan ČR v průměru vyprodukuje 21 kg plastových odpadů za rok.

Použité obaly pak představují cca 95-99% z celku.

Účinnost tříděného sběru skla se pohybuje asi kolem 50 % hmotnostních

Krize DS a dopad na systém využití odpadů v ČR

- snížením poptávky po druhotných surovinách
- extrémním poklesem cen na trhu s jednotlivými komoditami

Odpovědnost průmyslu za zajištění recyklace v období krize

- Zachování kontinuity a rozsahu tříděného sběru využitelných odpadů v obcích a městech
- Zkvalitnění dotřídování odpadů na druhotné suroviny tak, aby jejich kvalita umožnila jejich odbyt a zpracování ve výrobě i v době převisu nabídky nad poptávkou
- Rozšíření odbytových možností jednotlivých komodit odpadů o další formy jejich využití včetně výroby paliv nebo energetického využití odpadů

Odpovědnost průmyslu za zajištění recyklace v období krize

Cíl: použít ekonomických a dalších nástrojů k omezení dopadu silného poklesu cen druhotných surovin na systémy třídění domovního odpadu a zachovat tok odpadů od sběru až ke konečnému využití

EKO-KOM, a.s.

**Svazu měst
a obcí ČR**

**Hospodářské
komory ČR**

```
graph TD; EKOKOM[EKO-KOM, a.s.] --> Program[Stabilizační program]; Svazu[Svazu měst a obcí ČR] --> Program; HK[Hospodářské komory ČR] --> Program;
```

**Stabilizační
program**

Použité nástroje

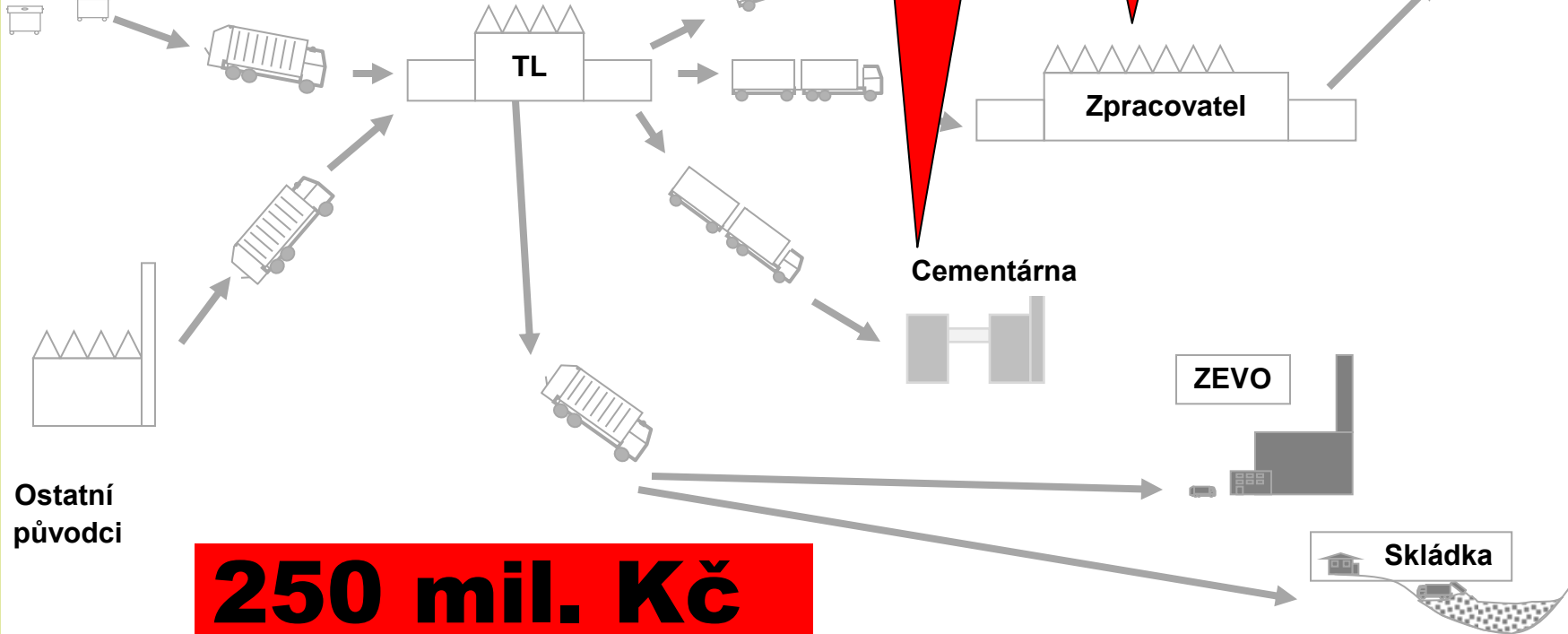
Navýšení rozpočt. prostředků o 15% (papír plast)

dostatečná a funkční sběrové síť – nákup nádob

Zvýšení sazeb odměn za úpravu a využití odpadů

Podpora zpracování méně kvalitních druhů odpadů na alternativní paliva

Přímá podpora zpracovatelů vybraných komodit odpadů s ohledem na ekonomickou obtížnost zpracování

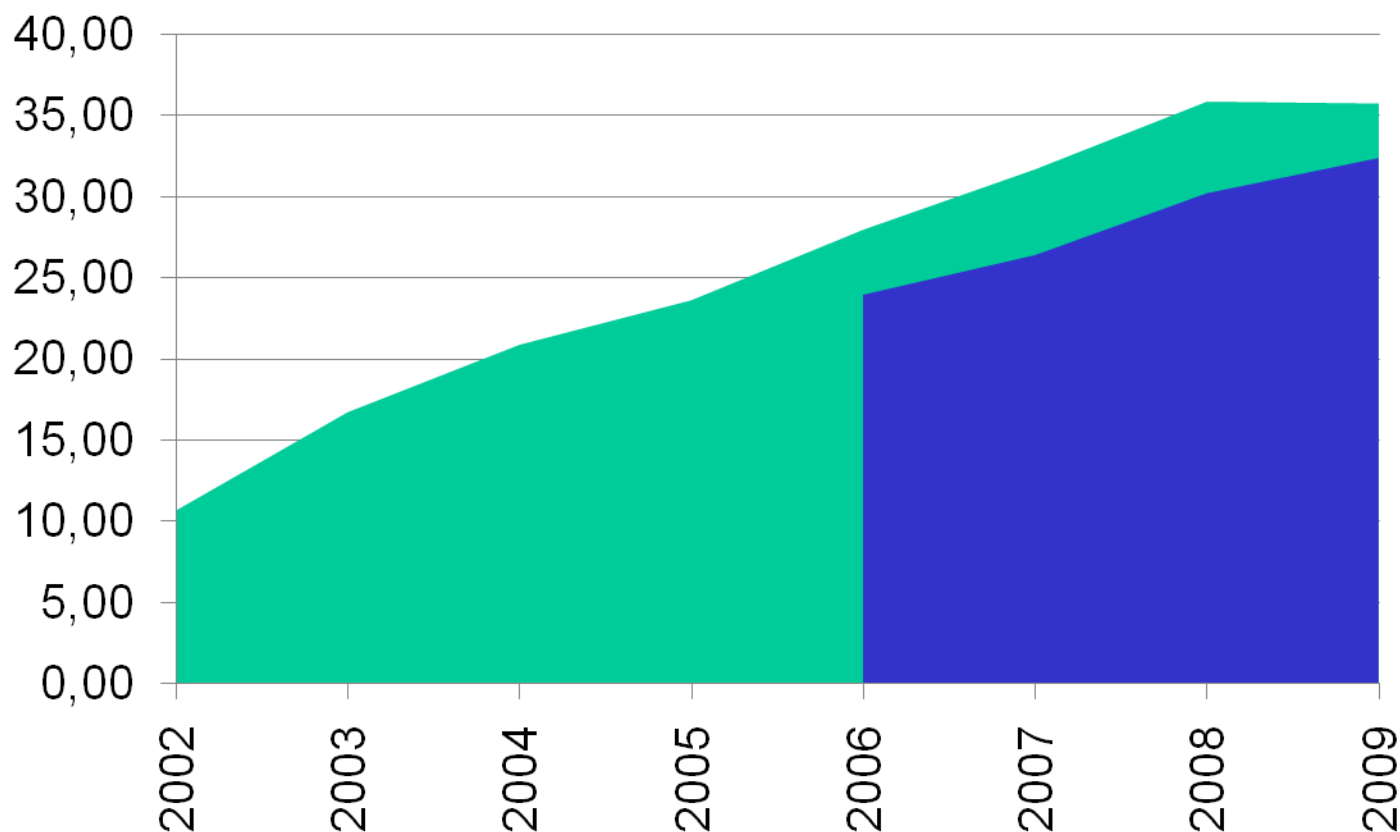

250 mil. Kč

- Přes stabilizaci systému třídění a recyklace odpadů nemůžeme mluvit o návratu situace do stavu před krizí.
- K oživení poptávky po druhotných surovinách dochází sice od konce loňského roku, ovšem u většiny komodit je trh na zhruba polovičních cenách oproti minulosti.
- Výjimku tvoří v posledních měsících kovy a některé třídy papíru, kde ceny výrazně vzrostly. Otázkou zůstává, jak dlouho se vyšší ceny udrží.

Popis současného stavu

(kg/ob. a rok)

■ Výtěžnost bez kovů celkem

■ Výtěžnost bez kovů nádoby pytle

Chování systému třídění v době krize:

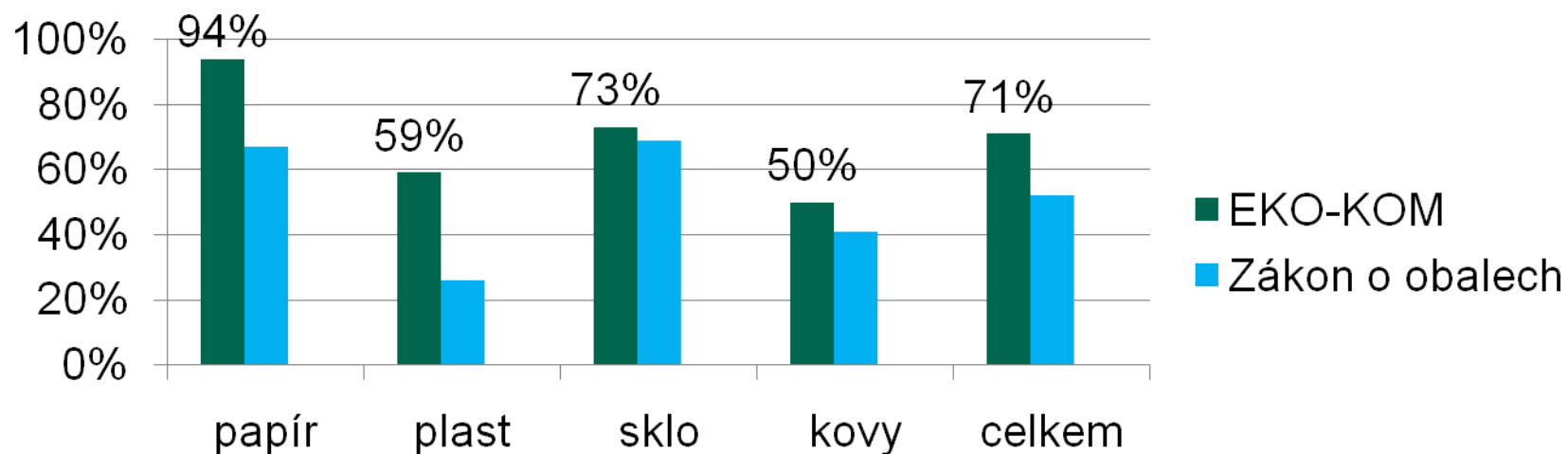
- Obecní systémy tříděného sběru odpadů jsou správně nastavené a s pomocí vhodných nástroj založených na spolupráci průmyslu a komunální sféry jsou schopny si zachovat svou funkčnost a to i při déletrvajících problémech na trhu s druhotnými surovinami.
- Systémy sběru založené na komerčním výkupu odpadů (např. výkupny) se ukázaly jako velmi nestabilní prvek.
- Stabilní řešením pro budované regionální integrované systémy nakládání s odpady je především rozvoj obecních systémů sběru odpadů.

Průmysl je schopen:

- Rychle a efektivně reagovat na vzniklou situaci společně s dotčenými subjekty.
- Udržet dlouhodobě budované systémy třídění odpadu a zachovat tok od sběru až ke konečnému využití i v podmínkách hospodářské recese
- Plnit limity dané zákonem o obalech

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet obcí	4.358	4.932	5.337	5.481	5.668	5.791	5.861
Počet obyvatel	9.504.706	9.799.894	9.946.614	9.988.586	10.084.371	10.151.972	10.390.647
Podíl populace	93%	96%	97%	97%	98%	98%	98%
Celkem využitý odpad	333.770 t	406.126 t	464.640 t	547.645 t	585.911 t	592.549 t	565.569 t

Výsledky roku 2009

Děkuji za pozornost

**Petr Balner
EKO-KOM,a.s.**